

Vc
3478

H 000
f. 2, 63.

Vc
3478

Votum devotum
HEROINÆ VIRTUTI
&
FESTO ILLUSTRIUM NATALIUM
SERENISSIMI POTENTISSIMI QVE
PRINCIPIS AC DOMINI,
DOMINI
JOHANNIS GEOR-
GII. DUCIS SAX. JUL. CLIV.
& MONT. SACRI ROM. IMP. ARCHI-
Mareschalli: Saxonis Septemvralis :
Cæsar. Maj. Ensiferi. &c.
DOMINI sui CLEMENTISSIMI,
Sacratum,

Idq; Lipsiæ ex superiore Majoris Principum
Cathedrâ publicâ voce recitatum
ab ejusdem SERENITATIS Va-
sallo subiectissimo
Gottfriedt Finckelhaus/
Lipſ. J. U. C.

5to Martij Anni 1647^{mi.}

A re Authoris & typis Seyffertinis.

Annus currens
ex ipsius ELECTORIS Nomine,
eiusdemq; Ætas, & Natalis Anni Dies
summario Voto exhibitus.

1647. Iohannes Georg IVs, ILLVstriss- & sere-
nissIM Vs DVX saXonlæ,
1585. QVlnto Martl terVlgntl DVosq Ve
annos natVs, VaLeat!

i Te, SERENISSIME,
inter votivarum precationum
acclamations, totiusq; Aulæ
gratantis certantia studia, per
Magnatum agmen, per circumposita deco-
ra dona magno ac lætabundo animo ambu-
lantem, ego ipfusmet de incolumi Patriæ Pa-
tre ovans congaudensq;, conspicarer: vix
compos mei essem, qvin talibus invitamen-
tis adductus vel ultimus, si per alios non lice-
ret, augustos tuos pedes subjectissimo osculo
adorirer, qvō sola hāc veneratione, qvid Ti-
bi devotissimus Ego Cliens deberem, publi-
cā censurā testatum facerem. Licet verō
nunc ego, qvi adhuc malæ sortis meæ culpa
privatam inter vitam, non tamen omnino
fordidam, in honorius, & Aularum peregri-
nus sum, præsentissimo Majestatis tuæ adspe-
ctu arcear: precatueros tamen imitabor, qvi
sola mente & verenda cogitatione Divinum
Numen adorant, Humanum fugientem ob-
tutum.

Religio itaq; fuit mihi, meq; magno pia-
culo obstrictum putavi, si immensum hoc pu-
blicæ felicitatis & festivitatis arcana apud

me delitesceret, neq; compar Votum meum
Natalitium apud scabella Tua deponerem :
qvod cum non verbis incorām liceat, (qvis
enim tantillus ego, qvem infima sua fors a'
tanto Numine depellit?) hoc tamen supplice
ac devotā mente concepi, illudq; insuper
functorio huic commisi stylo, licet tenui et a-
gresti: Major tamen usitatā litera, qvam legis
& vides, decentiam, qvæ huic deest, compen-
sat, qvō qvatantenu's saltem Celsitudini Tuæ
consimile qvid exhibeam.

Et qvæ, rogo Hāc Tua' Natali Luce silen-
di causa? Cum salvum hodie cernimus Illu-
strissimum Sospitatorem Patriæ, omnemq;
Domum Saxoniam, qvem deceat hoc?
Nunc vero qvid majus & decentius addi po-
test optatis, qvæ antè annum piē emissa sunt,
nisi ut perpetuitatem impetremus salutis E-
jus, cui nostram debemus? Ut ergo nunc felici
successu vota sibi constant priora: ita Nos su-
periore Anno cœptum gaudium votis & gau-
dijs inseqventibus continuamus.

Ac sanè nimis angustè Patriam & excel-
sam Virtutem Tuam æstimat, qui vota hāc
die, præsenti hāc lætitia' non offert Tibi. Pa-
triam & excelsam ajo Virtutem ab avito
Stem.

Stemmate. Pesimè utiq; de Te Tuisq; ausis
mereri videtur, eorum signarus est, iniquus
censor & contemtor. Nihil enim: (Christia-
no II.^{do} pientiss. Meim.^e Fratre Tuo, mortalita-
tem egresso, à qvo tempore Elector diceba-
ris, salutis publicæ tutelâ in Te receptâ:) nihil
temerè, nihil casibus aut fortunâ: Consilijs,
& his qvidem optimè perpensis, omnia à Te
gesta esse qvovis arbitrio evincam. Hanc
Patriam, repeto: Virtutem paucis dabo de-
claratam.

Ac licet nec tali Successorio jure fasces hi-
tibi contigissent, omnes tamen Te, Pruden-
tissime Principum, tacito designassent præ-
judicio, in cuius potissimum, ceu Atlantis, cer-
vice hoc cœlum digne recumberet. Non du-
biosa enim fuissent suffragia, si per Vota licu-
isset. Semper Te circumstetit publica expe-
riatio. Commune fuit augurium, Te afflictis-
simam Rempublicam divinis Imperijs alleva-
turum. At unde hoc desumptum? Ex optimis
Tuis Natalibus, Majorumq; tuorum excelsi
animi Virtutisq; documentis: qvorum pro-
fapiam licet cum qvibusdam ævi - scripto-
ribus ante Christum Natum referre certo non
ausimus, satis tamen constat, ab Annis plus

B

minus

minus mille rerum gestarum gloria^m floruisse
eam, ex illa^mq; Duces ac Reges magnanimos,
Justitiā^m, Fortitudine, Sapientiā^m valentes, or-
tos qvamplurimos, Nam qvi Bertharium
Sighardi Patrem asserunt constituuntq; (in-
dulge, Princeps, hæc in laudem & Pro sapia^m
& Virtutis Tuæ copiosius dicenti:) ultrà mille
annos Regiæ dignitatis honorem extendunt
in hac Familiā. Fuit qvippe Bertharius Sa-
xoniæ Rex, temporibus Lotharij, Fran-
cum Regis, Patris Ditberti, cum qvibus acria
gessit bella, tandemq; infelici pugna^m vietus,
ipsiusq; Lotharij manulethali vulnere hasta^m
transfossus est. Sichardus autem anno à na-
ta Orbis salute, DEI Filio, sexcentesimo qua-
dragesimo secundo insigni potitus est contrà
Vandalos victoriā, eäq; obtinuit, ut Saxones
ex tributarijs liberi, Regumq; Francicorum
socij & Amici fierent.

Hos tantosq; antiquitatis Familiæ Tuæ or-
tus, & clarissima monumenta rimatus qvi ne-
gligit, næ ille maximorum Ducum gloriæ
malignus audit æstimator. Et ō citius aut
Christianæ Religio, aut bonæ literæ ad Saxo-
nes pervenissent, non ita sanè Heroum intre-
pidorum egregia facinora, exantlatiq; pro
Patri.

Patria labores cæcarum oblivionum tenebris
fuisserent obruti. At enim invidit fortissimis
Viris istiq; Ævo felicitatem hanc infelix for-
tunā, qvæ Græcis tamen Romanisq; uberri-
ma contigit.

Vixere fortis

multi, sed omnes illachrymabiles
urgentur, ignotiq; longā
nocte: carent qvia Vate sacro.

Eximiæ insuper Virtutis & dexteritatis sin-
gularis singulare argumentum & hoc est,
qvòd ex hac Celsitudinis Tuæ vetusta origi-
ne non pauci numero, sed benè multi Reges
olim electi fuerint. Annalium conditores,
& prætergressi temporis, præprimis rerum
Saxonicarum, Notarios curiosius mihi con-
sulenti unā ferè voce & stylo exhibent, ante
Caroli Magni tempora Saxonum Rem publi-
cam in duodecim circulos distinctam, & a du-
odecim Toparchis gubernatam fuisse, sic ut
communibus legibus, pace tranquilla, suæ
qvisq; ditioni præcesset: Intercursantibus for-
tē negotijs gravioribus, qvæ per pensio rem
considerationem postularent, ad Consilium
ea referrentur, publicaq; totius Duodecim
Virorum authoritate & decretoria sententiā

B 2

inter-

isse
os,
or-
um
in-
piæ
ille
unt
Sa-
co-
ria
us,
tā
na.
va-
rà
es
m
r.
c.
æ
ut
s.
e-
o
i.

interposita, quod optimum visum esset, constitueretur: Bello autem exorto, ex Duodecim viris illis eligeretur Rex unus, cui omnes parerent, & talis, qui animi fortitudine, prudenter, & talis, qui animi fortitudine, prudenter, & talis, qui rerum clarior, dignior, præstantior haberetur. His Reges fere omnes, præsertim quando cum Francis Resfuit, Historiographis attestantibus, ex inclita Tua, Septemvir, oriundi fuerunt prosapiæ. Continuâ enim serie Bertharius, Sighardus, Dietricus, Edelhardus, Vernechinus & VVitechindus Magnus, omnes Saxonum Reges, numerantur: donec tandem Carolus, Romanorum ex Germanis Imperator primus, illum Duodecimvirorum senatum sustulit, Saxonibusq; Duces, Comites & Palatinos constituit. Jam extra Germaniam, Hierosolymorum Thessaliaeque quondam Reges ac Dominos, Montis ferrati & Albingauorum Marchiones ac Duces: In Germania vero Bavariae, Sveviae, & Carinthiae Duces antiquos, quorum Posteritas jam desit: Sabundiæ quoque Principes, & ipsos Gallorum Reges, qui etiamnum florent, & rem per annos sexcentos potiuntur, omnes ex Tua, Saxo, illustrissimâ familia ortum ducentes, non memor:

morosissime Et quid dicam maximos illos Cæ-
fares, Henricum Aucupem, & ex ipso pro-
gnatos Ottones, et Henricum San-
ctum, itidemque ex Henrico F. Bavariae Du-
ce, Pronepotem, Agnatos Tuos magnos? Non
erit unquam tam ingratae impudentiae & ne-
glectae oblivionis Posteritas, ut non dignissi-
ma laude exhibita ab ipsis Germania, Impe-
rioq; Romano decantet beneficia. Quod
enim a crudelissimâ blânum forum immanitate
liberata olim Germania: Qvòd ab Italia Sar-
aceni depulsi: Qvòd ad fidem Christianam
conversi Vandali: (cætera abunde suggesterit
Divorum Saxonum conscripta Historia:) quòd & hactenus ab horum successoribus Ro-
manum imperium, (quod tranquillissimâ
Pace per centum secula diurnare faciat Cœle-
stis Majestas!) defensum fuerit & conserva-
tū, Fortitudini ipsorum, Prudentiæ, & insig-
ni erga Patriam Charitati jure-merito adscri-
bimus.

Quid vero operosius Majorum Tuorum,
Germane Heros, imaginibus inhæreo, quas
summo splendore in le transmissas digne ac-
ceptasti. Laudes illorum legimus, ceu ra-
dices Tuorum: Nunc Tuas intuemur veluti
C starum

rum Flores & semina, qvæ clare in Te pat-
tent. Licet enim compluribus hoc sit
commune, summis & Avitis Majoribus natum
esse: Eorum tamen Virtutes non adeo
Posteris communes sunt. Quare Tu op-
te exemplo a seqviore Imperatoris Galbae
opinionis censu meritò divortium facio, qui
generari & nasci a Principibus fortuitum
penitus nec ultrà aestimandum duxit, cum
constet ex Te, summo Dei beneficio ad Im-
perij robure excitatas esse Familias, quas ut re-
liquis mortalibus eminere voluit: Ita secre-
tissima virtutum dispensatione ad sustinen-
dum gubernationis onus instruit. Tam
manifesta hinc Numinis auxilia in omnibus
consultis Tuis enituerunt, ut Te Majorum
Tuorum laudem & superasse & exequasse
non iniquè dicj; nec ambigi queat, ad im-
plendum Magnitudinis Tuæ orbem Genium
Tuum cum Fatis conspirasse.

Habeant igitur Magni isti Principes suas pal-
mas & adoreas: Nos qvæ nostra sunt merito
agnoscimus & evehimus, bonoq; Give &
subditο indignum putamus, Antiquitatem
inqvirere & demirari: Suorum vero Ducū,
Patriæq; Patrum penitus esse immorem.

Quid

Quidigitur in Te, Maxime Ducum, ul-
terius, qvod ex Tuō Tibi ortu, lceu Virtu-
tum trahite contigit, stupemus, veremur?
Post Pietatem, qvā audis Pientissimus, Justi-
tia est, cuius devotus clavis obſervator. Et
qvem sancte magis deceret illa, ac Principem?
Quā, Augustini sunt iherba, Regna sine Ju-
ſitia magna ſint & impunita latrocinia. At
vero quid ista multis flentuere, Lector, tam
benē nostri Saxoniſis constituta hīc, aliaq;
forenſia judicia: Percurre Sacratissimas E-
jus promulgatas Novelbas, Ordinationes,
Provincialem, Processus Judiciarij, Connun-
bialem, Sumtuariam, Monetariam, Rescrip-
ta, Decreta: Non ex Tripode sed Cœlo data
dices.

Virtus illa, foecunda omnium Mater ac
Nutrix, duas in Te, Justissime Princeps, ad-
unctas habet comites individuo nexu: Se-
veritatem & Clementiam. Ista Te in Le-
gibus exeqvendis, poenisq; irrogandis vel
maxime ad decet, Tibiq; Majestatem qvan-
dam præstat, auget dignitatem, redditq; in-
ter mortales qvasi Divinūm aliquod Numen,
quod ſubditi & venerantur & adorant: De-
lictorum inſuper frequentiam minuit, Rem-
biv

publicam facit esse quietiorem, premitq; pec-
candi illecebram. Cæterum ne horri-
dus Justitiae rigor in sævitiam & crudelita-
tem protinus abeat, illum dulcissimo Clemē-
tiæ melle temperas, ut exinde, justâ censurâ,
omnium consonantiarum concinnissima Har-
monia existat: Unde subditorum favor & a-
mor: Ex amore securitas: Ex securitate Im-
perij suæ mitas: Ex hâc æterna Gloria. In
hâc magni, immò Divini quondam fuerunt
Scipio Africanus & Antonius Pius: hâc excel-
luit fortissimus Pericles, sæpiissime gloriatus,
neminem Civium unquam sui causâ pulla-
tum incessisse. Nec injuriæ. Princi-
pes enim hanc Benignitatis Virtutem vendi-
cant sibi propriam, neq; ullâ re, Tullio teste,
ad Deum proprius accedunt ac clementia.
Scilicet ut in Eodem bonitas & misericordia
quam maxime enitent: Ita Principes, qui
hinc in terris Deum repræsentant, Divinæ
illius Clementiæ et Placabilitatis effigiem re-
ferre debent. Eapropter, Dux optime,
non exemplò ad supplicium leviter modo
errantium implacabili sævitiam procurris:
Non gaudes pœnis, nec quascunq; offensas in
furoris occasionem atq; alimentum rapis: Mi-
tis

tis, mansuetus, tractabilis es. Satis esse censes, si poena ad paucissimos, metus ad omnes redeat. Non minus enim turpia Principi sunt Supplicia, quam Medico funera frequentiora. Regi Apum similis sit, qui reliquis quidem major existit & pulchrior, aculei vero expers est, quo ferire possit.

Ac ne patientissima Clementia ex Virtute sua despectum patiatur, neve huic nimiae lenitatis inducatur larva, justum Tibi omnino reservasti Zelum, justus Vindex & Ultor. Apprime enim nosti, Senecæ verbo, eum noceare bonis, qui malis parcit: felicemque improbitatem Optimorum esse calamitatem. Blandum eqvidem Benignitatis palpum falsopera suadet sibi rebellis plebs: Has tamen rigidas & refractarias mentes non iniquus aliquando dolor percutiet. Et licet necessitati parandi ad tempus ista se subtrahat, fallaci impunitatis spedelinita, suamque insuper iniquitatem nescio quo ementito Bonarum Rationum fuco colorans; justum tamen Magistratus sui frenum eandem proterva mente indignari, & scabella lectum scandere ecquis non, nisi lippus, cernit: quæ male olim suæ contumelia læsam patientiam experietur.

D

Se

Secedo ad aliud Tuarum Virtutum experimentum, Illustrissime, cui faventiam adjungo in bonas literas: Quod ipsum egregium sanè est, & ad illustradum Tuæ gloriæ authoramentum mirè efficax. Sub auspicijs enim Tuis, ö Literarum Stator ac Sospitator maxime! honestissima studia deterso situ & i qualore nitori suo pristino restituta sunt, eaq; potissimum artes, Te moderante, effluerunt, (quantum' ob ferocientem Martem licuit,) quarum gloria Te in omne ævum sacratum demittet. Talis enim compendiaria ad Æternitatem via est, neve alio pacto felicius quam' per Eruditorum humeros ac lacertos Heroës Tanti in Cœlum assurgunt. Hocq; tam' decet consummatisimum Principem, quam' illud pessimorum ac degenerum est, seductoribus vitijs liberaiores Artes plusquam Vatiniano odio exules facere. Optimum hunc & liberalissimum Affectū Tuum, nulli Virtuti secundum, luculento exemplo Patriæ Athenæ largissimè se expertas contestantur. D: Petri, ceu vocant, ibidem Collegium cum capacissimo Auditorio infaustum fatum ex obsessione Arcis Pleissenburg passum erat, militari manu la-

cera-

se

ceratum, destru^tum, dirutum. Huius o-
limeversæ cathedræ audis restaurator mun-
ficus, cui de integro reparandæ novo bene-
ficio certam mulctæ cuiusdam summam ad-
dixisti, & notabilem ligni copiam. Non
absimili modo nec obscure in hoc, ut in aliis
præclaris ausibus retrò decantatis, inse^cutus
antè Telaudatissimorum Electorum exem-
plum: Friderici Bellicosi præcique, qvi dis-
sipata Pragensi Academiâ Carolinâ, cùm
Muſæ hinc inde oberrarent exules, omnicle-
mentiæ & liberalitatis genere eas excepit, il-
larumq; gratiâ Lipsiensem Academiam fo-
lennimore, die 12. Novemb. Anni 1409. ape-
ruit, Collegia ampla exædificari curavit, re-
ditibus annuis egregiisq; ex ærario suo, a-
agris, Villisq; constitutis. Neq; post Eun-
dem bonis Literis sui defuerunt cum Moece-
natibus Evergetæ. Successere Fridericus III.
ejus Frater Johannes; hujus Filius Johannes-
Fridericus: Mauritus item, qvi duo Mona-
chalia cœnobia, alterum Portæ ad Salam, Mi-
senæ alterum ad S. Afram constructum
in liberales humanitatis artiumq; offi-
cinas convertit. Succedaneus fuit huic Au-
gustus, omnium scientiarum acuminosus in-

vestigator; Christianus inde i. & ii^{dus}. Tuæ Se
renitatis Germanus, Pater, Avus & Patruus
Magnus: omnes olim Electores, nunc Divi
facti. Annalium compilatorum curæ remit-
timus, neqvid benefactorum Illorum in
Artium studia ignoretur, aut subtrahatur Po-
steritati.

Sed nuncalia me Diva rapit in aliam nec
morituram Tui Laudem. Hæc est illa in SS.
Cæs^m Majestatem constantissima Fides semel
stipulata, promissa, nec unquam blandis pre-
cibus, minis, hostili ve ferro interrupta. Non
ignoratur, Romanos, Græcos, aliarumq; Gen-
tium præstantes viros, aut ab Urbibus Pro-
vincijs vecaptis vel devictis, aut a felici quo-
dam casu & eventu, sua tulisse cognomenta.
Hinc Africanos, Asiaticos, Numidicos, Mace-
donicos, Achaicos, Isauricos, Numantinos,
Coriolanos, Fidenates coluit Roma. Sote-
res suos, & Callinicos, & Nicanores, & Ever-
getas, & Polycrates mirata est Græcia. A
magnarum rerum gloria[^] Magnus salutatus
est Alexander apud Macedones, apud Roma-
nos Pompejus, Asiaticos Mithridates, Judæos
Herodes, Christianos Orientales Constanti-
nus, Occidentales Carolus, Francos alias Ca-

ro-

rolus, Saxones VVitechindus Primus & Ot-
to, aliiq; complures. Aliud cognomen,
quod Sapientis est, sibi fecit Fridericus III;
Constantis & Boni Johannes; Magnanimi
Johannes Fridericus: Bellicosus Fridericus,
Tuæ Celsitudinis Tritavus: Placidi Fridericus, A-
tavus: Animosus Albertus, Abavus: Pius Hen-
ricus, Proavus: Justus Augustus, Avus: Sapi-
entis Christianus I^{mus}, Pater: Liberalis Chri-
stianus II^{dus}, Frater.

Quare ergo quo merito nomine Te, Du-
cum Christianissime, compellam ego? Quo
condecente Titulo mandandus mihi es? Eo-
dem sane, quo Illustrissimi Generis Tui Pa-
rens, Illustrissimus itidem ac Celsissimus Prin-
ceps ac Dominus, Dn^o: Ludovicus, Land-
gravius Hassiae, Comes in Cattimeliboco,
Decia, Zigenhainia & Nidda, &c. Divæ
recordationis, ob Fidei & honoris constanti-
am, Deo & Cæsari præstitam, celebratissi-
mus, ab Eadem Cæsarea Majestate dici me-
ruit: FIDELIS nimirum. Quis enim est,
quem sibi Cæsar junctissimo foederum nexu
sanctum habet? Tu Elector es. Qui inter
tot ruentis seculi clades, tot tristes casus,
(prout sors suo more tumultuatur,) immota

E

stetit

stetit sede ceu Saxum? Tu Saxo es. Quem
nec bella, tot hostium insultus, tot adversa
consilia, rumpendum pactum variè pallian-
tia, animum suā constantiā dimovere pote-
rant? Tu Septemvires. Fidelis Deo, Fi-
delis Cæsari, Fidelis subditis.

Hæc omnino (ab ovo mihi repetenda
sunt:) illustrium facinorum a Majoribus Ti-
bi innata semina: Hunc Pietatis & Justitiæ
Zelum: Hanc optimam decentis severitatis
cū Clementia temperaturam: Hanc Litera-
rum culturam: Hanc Fidei constantiam,
perfecte Princeps, qui non in Te rimatur mi-
raturq; Tanto Duce, deperdito huic seculi
ævo in commune solatium nato, indignus ha-
betur. Et perfectior esse utiq; nisi Ger-
maniæ deploratissima conditio, miseriis in-
finitis defuncta, & calamitosissimus Reipub-
licæ status, tot annis inglorio Marte quassa-
tus, obstitisset. At vero vel exinde quoq;
laudem laudi Tuæ coacervare studies, dum
cæteris Imperij Statibus juctus grassanti huic
malo salutaribus mediis obviare intentus es.
Tardè mihi omnino persuadebitur, Ducem
esse alium, qui nihil sibi gloriosius duxerit,
quam suo labore, suis cōsiliis, suo ærario, for-
tunas,

tunas, incolumitates, & requiem subditorum redimere. Nihil sane illo fastigio, quo potitus es, Ensifer, dignis suscipere potes, quam si scepis omnium Potestatum dissensionibus, (quod opus Consilio Tuo adjuvare potes:) Sacrisimul & profanis firmam, fidam ac tutam Pacem restituere contendis. Quid enim magis necessarium Patriæ fessæ, exhaustæ, & nisi quiete foveatur, vix duraturæ? Arduum quidem est hoc Pacis opus, ulceratas occultis similitatibus mentes, & tumescientia hæc vulnera mitigare: Sed exulta Merita & Heroicæ Virtutes Tuæ, Tuaq; insuper, cæterorumq; statuum Authoritas spem de felicissimo hujus negotijs eventu redundunt securam. Accedit & induciaria illa quies, & Armistitij pactum, qvod in perpetuum securitatis augurium mox transituru confidimus.

In periculosam quidem aleam Pax conjecta erat, (veniam dabis, Elector, piæ solitudini:) per tot diversas contentiones & Gravamina, qvibus velut sidere aut tonitru tacti de actâ eadem moerebamus: Nunc vero meliora: Fortassis brevi, brevi fortassis in tuto erunt Vota nostra, eritq; in qvo se frangat crudus dolor, in qvo

post tot miserrima Saxoniam funera, totiusq; Germani Orbis exitia noviter firmatum salutis nostrae fulcrum subsidat & acquiescat.

Placeat, o placeat Tibi, placeat perpetuo hæc servandi ars, nec in præclaro hoc opere aut animus Tuus, aut fortuna, aut consilia lascentur. Te velut cœlo dilapsum Reipublicæ Christianæ Palladium respicit Tua Cliens Saxoniam: Tot millium in Te unum arrecta sunt vota, tot preces, obtestationes, Gemitus. Hi omnes genibus Tuis affusi dextras in salutem tuam cœlitus intendunt, & neâ communni causâ ultero desistas, orant obsecrantq;. Stant in præcipiti, vides! res nostræ, & in pejus quotidiè dilabi videntur. In capita, in fortunas ingenuorum civium, prout lubitum, sævitur. Ipsa anima, & quodcunq; sollatum miseris adhuc reliquum est, vestigal est, raptatur, excutitur: cumq; jam nihil præter inopia haberi sine damno possit, pauperitas in vota transijt. Hinc & ipsimet incolæ spontaneo suo exilio extorres fiunt. Hanc omnem insolentiam, exitium hoc & excidium corrigere, omniaq; in rectam semitam reducere Tuæ curæ erit: unde nos omnes futorum fatorum seriem metimur, & ex lætabili

tabili Pacis successu securi status causas con-
cipimus. Erit olim inter Exempla dili-
gens hic Tuus labor, & in secula erit. Om-
nes naſcendi forte pares meritis Tuis vincen-
tur, filebuntur. Omnes Titulos, Arcus, Tro-
phæa, Mausolea, Pyramides Tua Fama, quæ
etiam cùm suo Fato luctabitur, superabit.
Æternum Tibi in Tuorum animis, ac nihil
temporibus debitum monumentum exæ-
dificabis: Hoc Tibi statua, hoc Saxum erit
mansurum. Nuspiam enim Principis effi-
gies religiosius, ac in imo recessu cordium &
scrutinio pectoris subditorum habetur.

At enim quo feror? Quid tām optimum
Christianissimum que Ducem ego exhortor
& animo, qvem ipsum ad hoc opus felix suus
instruit genius. Magis decenter convenit
mihi de reduce Natalibona & gratantia v̄er-
ba precari Principitām Pio, Justo, CLEMENTI,
LITERARUM CULTORI, FIDELI, SUORUMQVE
CIVIUM AC PACIS AMANTISSIMO, ne & ipius-
met indignus & improbus dicar Heroicae ejus
Virtutis æstimator.

Quare Salve, Elector, Salve: Ethoc qvod
in præsenti officium Tibi solvo, hanc Pieta-
tem meam, qvā Tibi placere cupio, gratam
F habe.

habe. Quanquam de me verear, ne diuinissi-
marum Tuarum dotium fulgori mei sermo-
nis impolitiā quid detraxerim. Nunquam
exercui animum in tantarum rerum fa-
cundaā & eruditā comprehensione. Autu-
mo quoq;, hanc etiam magnae gloriæ esse in-
dicinam, quod Est veldisertissimum Rheto-
rem in dicendo vincant. Quod cùm plu-
ribus eventurum ominer, malui eloquentiæ,
quām gratitudinis ergā tantas Virtutes ne-
glectā accusari. Hoc interim, Serenissime,
serenā quoquod mente tibi gratum habe, quod
ceu præcursorē aliud cultius & politius
fortasse insequetur, jam velut in insidi-
is latens, sui antecessoris fortunæ spe-
culator: Ut si hoc favorable punctum tu-
rerit qvorundam; (iniquè enim castigabor
ab insipidis nasutulis, cùm auris male tinni-
ens censoriam sibi portendat Virgulam:)
et illud prosultet postmodūm, ausum de se
quoquod, istius exemplo, benè sperare.

Salve ergò, salve, Saxo Septemviralis, de que
Tuo Natali nobiscum gaude. Renascere,
ô Amor & delitium Tuæ Gentis, novo te ar-
mâ Spiritu, & recentes vires exere: Om-
nium enim salus ex Tua est. Manifestum
hinc

hinc nobis exitium portenditur, si Deus' au-
gustum & sacro sanctum hoc Caput non tue-
atur, in quocum privatis publica verti ac pe-
riclitari liqvet. Exulet a Te exitiosum So-
lislumen in octava Cælesti domo, quod hoc
Mense Martio multorum Principum mor-
tis prænuncium est. Utq; anni hujus
currentis numerus divisim positus,⁴⁶, com-
putando peractæ Vitæ Tuæ annos demon-
strat, huncq; ipsum, quem ingrederis, indigi-
tat, dictum vulgo Climaætericum Magnum:
⁴⁷ Ita & annorū Tuorum seriem, numerum
istius anni, quo circa noctis auroram Luci
huic donatus es, exæquare precamur: Cujus
Zifræ simili modo bipartito disjunctæ cente-
narium numerum exhibent. ⁸⁵₁₀₀. Plures ego
precarer sane, nisi defecatae hujus ætatis mihi
constarent incommoda. Hunc verò an-
num, ceu dixi, Climaætericum Magnum,
quem hac Luce salvus inis & incolumis, felici-
ter & infractis exi Viribus: Nec ad horæ
particulam artus tuos, & quicquid in Te est,
ejus divexet inominalis malignitas, quo illo
prosperiter exacto, idem lætus exclamare
queas, quod olim Augustus Cæsar, annum
63. superans, Nepoti suo Cajo literis trans-

scripsit. Spero Telætū & valentem celebriasse
qvartum & Sexagesimum Natalem meum:
Nam, ut vides, climaæteria communem om-
nium Seniorum, tertium & Sexagesimum e-
vasimus.

Et velut Martius Mensis imprægnatam
terram novo qvasi laborare facit Puerperio,
partumq; recentem diversi coloribus floscu-
lis exhibet, Arborum corticibus, ramis ac
frondibus omnes rugas, rubiginem ac situm,
hyemis injuria ac vitio contractum, auffert
ac detrahit, succumq; iis vivacem infundit:
Parili modo Calendæ hæ Tuæ Martiæ om-
nia membra Tua non infringendarum viri-
um accessu indies magis ac magis refocil-
lent, conservent. Rivulorum istorum imper-
scrutabilis illa & salutaris Vis qvos, plerosq;
Hæc Natali Luce Tua anno retrogresso or-
tosajunt, arcana suâ influentiâ in Te agat,
se in omnes nervos Tuos exerat, Teq; vigore
Iuvenem vegetum constituat, Solâ canitie,
senio & annis Senem. Nobilis Ruta an-
nuâ suâ gaudeat Virtute, nec unquam plo-
clivi ætate flaccescens marcescat, usq; & usq;
vernans Viridisq; persistat, vel ipso Cuprefo
durabilius. In Radices hujus nullo tem-
pore

pore Livoredax rabidos exacuet dentes , &
si quid tentet, tantum efficiat, quantum aper-
luto sum dorsum stipiti atterens. Per brevi,
paucosq; intra Menses illa aliud illustre pro-
creet germen, quod Te, tot Nepotum Nep-
tumve fortunatissimum Senem, Avum Sa-
lutet, (fortunet puerperium Deus!) olim,
auguror ! post Te alterum Electoratus futu-
rum Successorem.

Nostrum interim cultus & officij erit hoc,
summum largitorem & Archigubernum De-
um inde sinentibus spiris orare, quo om-
nia pro Patriæ salute, libertate, tranquillitate
capta felices exitus adsequi sinat. Tua beat
Consilia, dicta, facta omnia: Securum reddat
Imperium: Domum Tutam: Senatum fide-
lem: Populum probum: Urbes quietas: Ut
longa Tua Senecta, inconclusa valetudine,
testata tandem pace, ceu antehac, sic &
deinceps PIUS, JUSTUS, CLEMENS, LI-
TERARUM CULTOR, FIDELIS, PACIS
AMANS ELECTOR audias, exultes, flo-
reas, triumphes. Tandemq; Vitæ & fe-
licitatis humanæ satur confors fias
æternorum gaudiorum.

Tantum..

G

16 3478 R

ULB Halle
004 803 450

3

VD17

H. 2, 63.

Vc
3478

Votum devotum

HERC

FESTO I
SERENISSIMI
PRINCIPI

JOHANN
GIL. DUC
& MONT. SA
Mareschall
Cæsar
DOMIN

Idq; Lipsiæ ex
Cathedrâ
ab ejus
fa
G
5to L
A

Centimetres
Inches

Kodak

LICENSED PRODUCT
Black

KODAK Color Control Patches © The Tiffen Company, 2000

